

ህጻናት ለሕይወት ማስገባት ወይንም ለሕይወት ማስገባት ለሕይወት ማስገባት ለሕይወት ማስገባት

Jeff Pippenger
2026-01-02

Lakkoofsa Digdamii Lama

Nuti mataan afran wabii Israa’el durii keessaa, akkuma dhaloota “buusaa” jedhaman sana, barruu darbe keessatti turre. Macaafa Maatewos keessatti, Yohaannisii fi Yesuus lamaan isaanii Fariisotaa fi Saduuqota dhaloota buusaa jedhaniiru. Yohaannisiin jalqaba adeemsa qormaataa bakka bu’a; kunis yeroo inni barsiiseetti ifa ta’a, innis Yesuus, isa isa booddee dhufu, oobdii Isaa guutummaatti qulqulleessa jedhee dubbate. Yesuus adeemsa qormaataa Yohaannisiin jalqabame irratti adeemsa murtii dabalate; yeroo inni mootittii Saabaa fi Nanawwee wabeeffate. Murtiin dhaloota afraffaa keessatti raawwatama; kutaan tokko immoo murtii keessatti akka bofaatti mul’ata, abbaan isaanii seexana waan ta’eef. Yesuus mata-duree dhaloonni afraffaan mallattoo barbaaduu dabalate; yeroo mallattoon ifatti mul’achaa turetti.

Maatihwos boqonnaa digdamii sadi keessatti “wayyoo”wwan Fariisotaa fi Saaduuqota irratti labsaman dhihaatanii jiru; adeemsi qormaataa fi murteessuunis ammas dhaloota isa dhumaa wajjin walqabsiifamee jira. Boqonnaan digdamii lama immoo bu’uura haala “wayyoo”wwan boqonnaa digdamii sadii qopheessa.

Yeroo Fariisonni walitti qabamanii turanitti, Yesuus isaan gaafate; akkana jedhee, “Waa’ee Kiristoos maal yaaddu? Inni ilma eenyuu ti?”

Isaanis, Ilma Daawit.

Inni ulfinaa isaaniin, Egaa akkamitti Daawit Hafuuraan isa “Gooftaa” jedhee waama, akkana jechuun, “Waaqayyo Gooftaa koo’tiin jedhe, ‘Diiinota kee miilla kee jala iddoo miilla itti kaa’amu godhutti, harka mirgaa koo taa’i’?” Egaa yoo Daawit isa “Gooftaa” jedhee waame, akkamitti inni ilma isaa ta’a?

Namni tokko iyyuu isaaf dubbii tokko deebisuu hin dandeenye; guyyaa sanaa jalqabee immoo namni tokko iyyuu isa deebisee gaaffii biraa gaafachuuf hin ijaanne. Maatewos 22:41–46.

በር ለማንኛውም ተጨማሪ ግንኙነት በተዘጋ ጊዜ፣ ኢየሱስ ከዚያ በኋላ በሚቀጥለው ምዕራፍ ስምንት ወይንም ደብዳቤ። በቁጥር አሥራ ሦስት ያለው ወይንም የሰማይ መንግሥትን በሮች ስለ መዝጋት ነው። የኋለኛው ዝናብ የሚፈስሰው ከሰማይ በሮች ነው። እነዚህ ስምንቱ ወይንም ማንም ሰው ሊከፍተው የማይችለውን በር እንደሚከፍቱ እና ማንም ሰው ሊዘጋው የማይችለውን በር እንደሚዘገው የሚናገሩ ሰዎችን ይመለከታሉ። በራእይ፣ እህት ዋይት ክርስቶስን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ያልተከተሉ ሰዎች ጸሎታቸውን ወደ ባዶው ቅዱስ ስፍራ ሲልኩ ታዩኝ፤ በዚያም ሰይጣን ክርስቶስ መስሎ ሁሉም ነገር ደህና እንደሆነ እንዲያምኑ ይመራቸው ነበር። እነርሱ ቅዱስ ስፍራውን እንደገና ከፍተው ነበር፣ ቅድስተ ቅዱሳንንም ዘግተው ነበር።

“Baay’een Kiriistoosiin diduu fi fannisuudhaan Yihudoonni karaa isaanii irra deemaa turan sodaa guddaadhaan ilaalu; seenaa salphina guddaa isa irratti raawwatame yeroo dubbisan immoo isa akka jaallatan, akka Phexiroositti isa hin ganne, yookaan akka Yihudootaatti isa hin fannifne yaadu. Garuu Waaqayyo inni garaa nama hundumaa dubbisu, jaalala Yesuusiif of keessatti akka qaban jechuun dubbatan sana qoricha irratti fideera. Ergaan ergamaa isa jalqabaa akkamitti akka simatame samii guutuun fedhii gadi fagoodhaan ilaalaa ture. Garuu baay’een warra Yesuusiin akka jaallatan himatan, yeroo seenaa fannoo dubbisan imimmaan dhangalaasanis, oduu gaarii dhufaatii isaa qoosan. Ergaa sana gammachuudhaan fudhachuu mannaa, dogoggora ta’uu isaa labsan. Warra mul’achuu isaa jaallatan jibban; manneen waldaa keessaa isaan baasan. Warri ergaa isa jalqabaa didan isa lammaffaadhaan fayyadamuu hin dandeenye; akkasumas iyyi halkanii walakkaa, kan amantiidhaan Yesuus wajjin iddoo hundumaa caalaa qulqulluu ta’e isa mootummaa samii keessa jiru sanatti akka seenaniif isaan qopheessu, isaan hin fayyadne. Ergaawwan lamaan duraa diduudhaanis hubannaa isaanii akkasitti dukkaneessaniiru; kanaaf ergaa ergamaa isa sadaffaa, isa karaa gara iddoo hundumaa caalaa qulqulluu ta’etti agarsiisu, keessatti ifa tokko illee arguu hin danda’an. Ani akka Yihudoonni Yesuusiin fannisanitti, waldoonni maqaa qofa qabatanis ergaawwan kana fannisu isaanii arge; kanaafis isaan karaa gara iddoo hundumaa caalaa qulqulluu ta’etti geessu hin beekan, achittis araari Yesuus isaanif godhu irraa fayyadamuu hin danda’an. Akka Yihudoota wareega isaanii bu’aa hin qabne dhi’eessan sana, isaanis kutaa Yesuus keessaa ba’e sanatti kadhannaa isaanii bu’aa hin qabne dhi’eessu; Seexannis gowwoomsichaatti gammadee amala amanti fakkaatu uffata, yaada warra ofiin Kiristiyaanota jedhan kanaa gara ofii isaatti geessa; humna isaatiin, mallattoolee isaatiin, dinqii sobaatiinis hojjechaa, kiyyoo isaa keessatti akka jabaatanii hidhataman taasisa.” Early Writings, 258–261.

Aayah afur-tokkooffaan kun waa’ee manneen haadholii abbaan irraa du’e saamuu fi kadhannaa dheeraa taasisuu irratti wayyoo dubbata. Wayyoon aayah shan-tokkooffa keessa jirus, warra isaan amansiisan si’oolii ijoollee isaan dura turan caalaa dachaa lama taasisuu isaanii irratti dha. Aayahota kudha jaha irraa jalqabee hamma kudha lamaa fi lamaatti jiran keessatti immoo warri hamaan mana qulqullummaa irratti kakataa jiru.

“Kuni siitiin Kadhimamaa White miti, garuu dubbiin Gooftaa ti; ergamaan Isaas akka ani isiniif kennuuf naaf kenneera. Waaqayyo si waama, si’achi Isaa wajjin kaayyoo wal faallessu irratti akka hin hojjenne. Namoota Kiristaana ofiin jedhan, yeroo amala mootummaa Seexanaa mul’isan, hafuuraan, dubbii fi hojii isaaniitiin guddina dhugaa morman, akkasumas karaan Seexanni isaan geggeessu duukaa bu’uu isaanii irratti barsiifni baay’een kennameera. Isaan jabaatanii garaa isaaniitiin aangoo haala kamiinuu kan isaanii hin taane, kanis isaan raawwachuu hin qabne, qabatanii jiru. Barsiisaan guddaan akkana jedha, ‘Ani nan garagalcha, nan garagalcha, nan garagalcha.’ Namoonni Battle Creek keessatti, ‘Mana qulqullummaa Gooftaa, mana qulqullummaa Gooftaa nu dha’ jedhu; garuu ibidda idilee fayyadamu. Garaan isaanii ayyaana Waaqayyootiin hin laaffifamne, hin tasgabboofamnes.” Manuscript Releases, volume 13, 222.

Lakkoofsa digdamii fi afurtama sadii, akkasumas afurtama afur keessatti, abaarsi sun haqaa, araaraa, fi amanamummaa dhiisuu irratti dubbata. Lakkoofsa digdamii fi shan fi digdamii fi ja’a keessatti immoo, alaan xooffoo qulqulleessuuf fakkeessuu, keessaa garuu qulqulleessuu dhiisuu

irratti dubbata.

“Nuti kuusaa kana qabna,’ jedhee ergamaan itti fufe, ‘okolee lafa keessaa hojjetaman keessatti, akka ulfinni humnaa kan Waaqayyoo ta’u malee kan keenya hin taaneef.’ Waaqayyo dhugaa Isaa ergamoota cubbuu hin qabne fayyadamee labsuu danda’a ture; garuu kun karoora Isaa miti. Inni namoota, jechuunis namoota dadhabbiidhaan marfamarii jiran, akka meeshaalee karoora Isaa raawwachiisuu keessatti tajaajilanitti filata. Kuusaan gatii hin qabne sana okolee lafa keessaa hojjetaman keessa kaa’ama. Eebbi Isaa karaa namootaa gara biyya lafaatti darbu qaba. Ulfinni Isaas karaa isaanii dukkana cubbuu keessatti ifuu qaba.” Acts of the Apostles, 330.

Akkasumas lakkoofsi digdamii torbaa fi digdamii saddeet hamaanoota akka awwaala dibamee adii godhameetti ibsu; kunis Sheebnaa Isaayyaas boqonnaa digdamii lamaan keessa jiru wajjin wal qabata; achittis Sheebnaan awwaala dinqisiisaa ofii isaatiif hojjechaa turetti of ol guddisaa ture, garuu gonkumaa isa keessa hin galu ture; sababni isaas Waaqayyoo afaan Isaa keessaa isa baasuun gara dirree fagoo tokkootti isa darbuu ture. Dirreen fagoon kun awwaala raajicha sobduu Beetel isa raajicha ajaja didaa sana awwaala tokko keessatti akka awwaalamu geggeesseen bakka bu’ameera. Achi irratti iyya badiisaa saddeettaffaan akkana jedha:

Yaa barreessitoota seeraa fi Fariisotaa, warra fakkeessitootaa, isiniif wayyoo! Sababiin isaas isin awwaala raajotaa ni ijaartu, qabrii qajeelotaa immoo ni miidhagsitu; akkasumas, “Bara abbootii keenyaatti utuu jiraannee ta’ee, dhiiga raajotaa dhangalaasuu keessatti isaanii wajjin hirmaattoota hin taanu turre” jettu. Kanaafuu, isin warra raajota ajjeesan sana ijoollee isaanii akka taatan ofuma keessaniif ragaa baatu. Egaa safara abbootii keessanii guutaa.

Isin yaa bofa, isin dhaloota abbootii summaa, akkamitti firdii ibidda bara baraa jalaa ba’uu dandeessu?

Kanaaf, kunoo, ani raajotaa, namoota ogeeyyii, fi barreessitoota gara keessanitti nan erga; isaan keessaa warra tokko ni ajjeesitu, ni fanniftus; warra kaan immoo mana sagadaa keessan keessatti ni reebdu, magaalaa irraa gara magaalatti isaan ni ari’attus; kanaafis dhiigni qajeelotaa hundinuu biyya lafaa irratti dhangala’e hundi isin irratti haa dhufu; dhiiga Abeel qajeelaa irraa jalqabee hamma dhiiga Zakaariyaas ilma Baraakiyaas, isa isin mana qulqullummaa fi iddoo aarsaa gidduutti ajjeestanitti.

Dhuguma isinitti nan jedhu, kun hundinuu dhaloota kana irratti ni dhufa. Maatewos 23:29–36.

Masen, warri dhaloota buutii ta’an, keessatti murtaa’aa jiru. Keessattii sana keessatti murtiin ragaa mootittii Shebaa fi Nanawwee irratti hundaa’ee miti, garuu dhiiga Abeel irraa hamma Zakaariyaasitti irratti hundaa’eera. Dhaloonni afraffaan, kan warra buutii ta’an, ragoota lama seenaa alaa Israa’el durii keessaa fi ragoota lama seenaa keessaa Israa’el durii keessaa ittiin murtaa’u. Luqaas boqonnaa sadii keessatti tuqaan afraffaan fi isa dhumaa warra buutii dhaloota afraffaa fi isa dhumaa irratti kennamee dha; innis salphaatti Maatewos boqonnaa sadiitti wal fakkaata. Tuqaaleen afur yeroo murtii dhumaa mana Waaqayyoo keessatti, yeroo dhaloota afraffaa keessatti, gareen tokko akka ilmaan dhiiraa fi intaloota Seexanaa ta’anii amala isaanii akka mul’isan, gareen biraan immoo akka ilmaan dhiiraa fi intaloota Waaqayyoo ta’anii akka mul’isan

ta'a.

ከአዳም እስከ ኖህ ያለው የትውልድ ሐረግ በኋላ፣ በአራት ዘፍጥረት ምዕራፍ አራትና አምስት ውስጥ ሁለት የትውልድ ሐረግ መስመሮችን እናገኛለን። እነዚህ ሁለቱ መስመሮች በቃዩን ዘሮችና በሴት ዘሮች የተወከሉ ናቸው። አሥር ዘሮችን ከወከለው ከአዳም እስከ ኖህ ያለው የትውልድ ሐረግ በተለየ፣ የሴትና የቃዩን መስመሮች ሁለቱም ስምንት ዘሮችን ያመለክታሉ። በዚህ ምክንያት፣ እነርሱ እንደ ሁለት የአራት ዘመናት ሊቆጠሩ ይገባል። ሴትና ቃዩን የቃል ኪዳን ምልክቶች ናቸው፤ ቃዩንም በኢሳይያስ ሃያ ስምንትና ሃያ ዘጠኝ ውስጥ ከሞት ጋር ቃል ኪዳን የሚገቡትን ይወክላል፤ ይህም በሚያጥለቀልቀው መቅሰፍት ጊዜ ሊሸር የሚገባው ነው። እነርሱ ሴታቸውን በአሸዋ ላይ የሚሠሩ ናቸው። በዐለት ላይ የሚሠሩ ግን፣ በ1ኛ ጴጥሮስ ምዕራፍ ሁለት እንደተወከሉት፣ ጌታ ችር እንደ ሆነ የቀመሱና “የተመረጠ ትውልድ” የሆኑ እንደ ሕይወት ቃል ኪዳን ይገባሉ። “ብዙዎች” በአሸዋ ላይ ይሠራሉ፣ “ጥቂቶች” ግን የተመረጡ ናቸው።

ሲኦን ኬኤን ያለው ትውልድ በስሞች ስምፎኒ ውስጥ የዐመፀ ኮርድ ነው፤ ምክንያቱም እነዚያ ስሞች ከሰማይ ከተሞቱ በኋላ ወደ ዓለማዊ የለሽ መንከራተት የሚመራ ከንቱ የሰው ክብርን ይወክላሉ። ማስጠንቀቂያውን በመናቅ የቃዩን ዘር በሰው በቀል ኃይል የተሸፈነ ሐሰተኛ አምላክነትን ይመሰክራል፤ ይህም በሰው ልጅ ጥበባት የተወከለ፣ ብረታማ ባህልን የሚቀርጽ ነው፤ ውብ ቢሆንም ግን ጩካኝ ነው፣ ተስፋም የሌለበት ነው። ይህ የመጨረሻ ንግግር ከስሞቹ የሚገኝን በቃዩን ስምንት ትውልዶች ውስጥ ያለውን መልእክት በአጠቃላይ ያቀርባል።

Sarar Set, ayyaanaadhaan sarara Qaa'iin deebisti. Dadhabbi namaa isa ilmaan namootaaf murtaa'e keessatti, warri Waaqayyoon waammatan, yeroo samiin gadi bu'utti, gaddi isaanii gara galataatti geeddarama. Daandii ulfinaatti ol ba'u amanamummaadhaan deddeebi'aa, yeroo qorumsaa keessatti, hamma iyyaan "abdii" dhaga'amutti, bishaan bilisummaaatiin boqonnaa fida. Ibsi dhumaa sun ergaa dhaloota saddeetanii Set irraa, maqoota irraa kan ka'e, waliigalaan ibsa.

Wanti dhaloota saddeetii kutaa lama, tokkoon tokkoon isaanii dhaloota afuriin qooduuuf sababiin isaa, tarkaanfii jalqabaa kakuu keessatti hundeeffama; yeroo raajii garbummaa Gibxi keessatti ture waggaa 400 ta'uu isaa fi akkasumas waggoonni 400 sun dhaloota afuraffaa keessatti akka xumuraman adda baafamanitti. Yeroo ragaan Phaawulos raajii kakuu alfaa keessatti hammatamu, inni yeroo lama, tokkoon tokkoon isaanii waggaa 215 ta'an, kanneen yeroo tokkoon tokkoon keessatti dhaloota afuriin ijaaramanii turan, ni fida. Dhaloonni saddeet sun, waggoota 430 keessatti, yeroo lamaa waggaa 215 ta'an bakka bu'u. Yeroon jalqabaa mootummaa Fara'oon gaarii kan Yoseef beekuutiin bakka bu'ama. Waggaa 215 booddee immoo Fara'oon haaraan, kan Yoseef hin beekne, ture. Ergasii tuutaan dhaloota afurii itti aanu ni jalqabe.

Dhaloota saddeet walqixa yeroo lamaatti qoodaman, adda baafamanii akka yeroosaanii dhaloota afurii ta'anii mul'atan, dhaloota saddeet kan Qaa'in fi kan Seetis haala wal fakkaatuun hojjiirra oolchuu ni deggaru. Yommuu hojii irra oolmaan sun taasifamu, dhaloonni saddeet Seet kan dhaloota saddeet Qaa'in wajjin walitti hiriiru. Qaa'in warra baay'ee mallattoo bineensaa fudhatan bakka bu'a; Seet immoo warra muraasa chaappaa Waaqayyoo fudhatan bakka bu'a. Qaa'in mallattoo ilmaan namummaa ti; Seet immoo keessatti kakuu Nohii, mallattoo namummaa fi Waaqummaa walitti makameeti; yeroo sanatti, sanyiin Yoseefii fi Musee immoo keessatti kakuu Abraam jedhu keessa jira.

ତାହା ଦଶୋଇବାକୁ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ପାଟମୋସ ଦ୍ଵୀପରେ ନିର୍ବାସିତ ଯୋହନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲେ। ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଦିବ୍ଵ ପ୍ରକାଶନର ମହାନ ଅମାନତଦାର। ପୃଥିବୀର ଇତିହାସର ସମାପନ ଦୃଶ୍ୟମାନରେ ଆମେ କ'ଣ ଆଶା କରିବାକୁ ଥିବା, ସେ ବିଷୟର ଜଞ୍ଜନ ଆମେ ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଉଛୁ। ଇଶ୍ଵର ଏହି ପ୍ରକାଶନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କୁ ଦେଲେ, ଏବଂ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସେହି ପ୍ରକାଶନ ଯୋହନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ।”

“Yohannis, bartuunicha jaallatame, mul’ata kana fudhachuuf kan filatame ture. Inni bartoota jalqaba filataman keessaa lubbuudhaan kan hafe isa dhumaa ture. Sirna Kakuu Haaraa jalatti, akkuma raajjin Daani’el sirna Kakuu Moofaa jalatti ulfina argate, innis akkasuma ulfinaan kabajame.

“Qajeelfamni Yohaannisitti dabarfamee kennamuuf ture baay’ee barbaachisaa waan ta’eef, Kiristoos tajaajilaa Isaa sanaaf isa kennuuf samii irraa dhufe; innis waldoota kristaanaatti akka ergu isa ajaje. Qajeelfamni kun kaayyoo qo’annaa keenya of eeggannoo guddaa fi kadhannaadhaan geggeeffamu ta’uu qaba; sababni isaas, yeroo namoonni barsiisa Hafuura Qulqulluutiin geggeeffaman hin taane yaad-rimeewwan sobaa galchaniin keessa jiraachaa jirra. Namoonni kun iddoo ol-aanaa irratti dhaabatani turan, hojiiwwan hawwii guddaa qabanis raawwachuuf qabu. Isaan of isaanii ol kaasuu fi agarsiisa haala wantootaa guutummaatti warraaqsuuf barbaadu. Waaqayyo akkasumas namoota akkasii irraa akka of eegnuuf qajeelfama addaa nuuf kenneera. Inni Yohaansisiin wanta seenota xumuraa seenaa lafaa kanaa keessatti raawwatamu kitaaba keessatti akka barreessu ajaje.

“Yeroo san darbuu isaa booddee, Waaqayyo dhugaa yeroo ammaa isa gatii guddaa qabu hordoftoota Isaa amanamoo ta’aniif imaanaa kennee ture. Qajeelfamoonni kun warra ergaa ergamoota jalqabaa fi lammaffaa kennuu keessatti qooda hin qabneef hin kennamne. Isaan hojjetoota hojii kana keessatti jalqabaa irraa kaasee qooda qabanitti kennaman.

“Namoonni muuxannoowwan kana keessa darban, qajeeltoowwan nu Guyyaa Torbaffaa Adveentistoota taasisanitti akkuma kattaa cimsanii dhaabbachuu qabu. Isaan hojii Waaqayyoo wajjin hojjetoota ta’anii, dhugaa ba’umsa walitti hidhuudhaan, seera immoo bartoota Isaa gidduutti chaappeessuudhaan hojjechuu qabu. Warri hojii keenya bu’uura dhugaa Macaafa Qulqulluu irratti hundeessu keessatti hirmaatan, warri mallattoolee daandii karaa sirrii agarsiisan beekan, hojjetoota gatii olaanaa qaban ta’anii ilaalamuu qabu. Isaan dhugoota itti amanamanii kennameef irratti muuxannoo dhuunfaa isaanii irraa dubbachuu danda’u. Namoonni kun amantii isaanii akka gara gantummaaatti jijjiiramu hayyamuu hin qaban; faajjii ergamaa sadaffaa harka isaanii irraa akka fudhatamuus hayyamuu hin qaban. Isaan amanannaa isaanii jalqabaa hamma dhumaatti cimsanii qabachuu qabu.”

“Gooftaan akka seenaa darbee yeroo hojii xumuraa irratti seenu keessatti irraa deebi’amee ibsamu ni ta’a jechuun dubbateera. Dhugaan inni guyyoota dhumaa kanaaf kenne hundinuu addunyaatti labsamuu qaba. Utubaan inni hundeesse hundinuu jabaatfamee dhaabbachuu qaba. Nuyi amma bu’uura Waaqayyo hundeesse irraa goruu hin dandeenyu. Nuyi amma jaarmiyaa haaraa kamiyyuu keessa seenuu hin dandeenyu; jechuun kun dhugaa irraa gantummaa ta’a.”

“Hojiin ergamummaa yaalaa wantoota amantii amantootaa muuxannoo darbee saba Waaqayyoo irratti laaffisan hundumaa irraa qulqulleeffamee fi xureeffannaa irraa dhiqamee jiraachuu qaba. Eeden, Eeden bareedduun, cubbuun seenuudhaan salphifamte. Amma immoo

muuxannoo namoota jalqaba hojii keenya hundeessuu keessatti qooda isaanii ba'an irra deebi'anii ibsuun barbaachisaa dha.

“Yeroo yerootti beeksisa du'aa namoota guguddoo addunyaa ni dubbifna. Yeroon isaanii akkuma yeroo gabaabaa tokkootti, tasuma isaan ga'e. Baay'een isaanii fayyaa gaarii keessa akka jiran yaadaman, erga cidha tokko booda, yookaan erga of ol kaasuu isaanii qofaaf karoora ofittummaa kaa'anii booda ni du'u. Dubbiin akkana jedhee ba'a: 'Inni waaqolii tolfamoo isaatti maxxaneera; isa dhiisaa.' Kun jechuun, Gooftaan balaa irraa isa eegu sana si'achi hin godhu jechuudha. Duuti tasa dhufa; hojii jireenya isaa guutuun immoo gatii maalii qaba? Jireenyi isaa kufaatii ture. Mukti humni isa deeggaru sun isa dhiisee gara aarsaa waaqeffannaa waaqolii tolfamoo isaatti waan isa dhiisuuf ni kufa.”

“Dhiiroonnii fi dubartoonni waan itti gammadan tokko barbaaduutti liqimfamaniiru. Isaan lubbuu isaanii homaa malee gurguru, Waaqayyos obsaan dheeraa Isaa of irraa deebisa. Isaan filannoo isaanii keessatti dhiifamu.”

“Warri isaan, yeroo ammaa dhugaa amanuu isaanii jechuun of labsan illee, amantii isaanii gadi buusanii ifa keessatti deemuu didan jiru. Amma eenyutu qajeelchawwan ofittummaa fi addunyaa-jaallannaa isaa irraa of qusata? Amma eenyutu gatii lubbuu hubachuuf carraaqa? Namni addunyaa guutuu yoo argate, lubbuu ofii isaa yoo bade, maal isa fayyada? Yookaan namni lubbuu isaatiif bakka buusaa maal kenna? Isin buddeena jireenyaa fi bishaan fayyinaatiif beelaa fi dheebuu qabduu? Gatii lubbuulee Kristoos isaaniif du'e ni hubattu? Warri Kiristaana ta'uu qabu jedhaman hojii isaanii amantii isaanii wajjin wal simsiisaa jiru moo? Gatii lubbuu ni beekuu? Dhugaadhaaf abboomamuudhaan lubbuu isaanii qulqulleessuuf ni carraaqu?” Manuscript Releases, volume 20, 150, 151.